

سوسیالیسم از نگاه حزب سرخ نروژ

فصل ششم

چرا سوسیالیسم؟

حزب سرخ برای دمکراسی بیشتر مبارز می کند، در واقع برای جامعه ای دمکراتیک تر از جامعه کنونی؛ جامعه ای که در آن تضامیم بزرگ توسط جمع اتخاذ می شوند. سؤال این است که جامعه چگونه می تواند توسط اکثریت مردم هدایت بشود.

ما چنین جامعه ای را سوسیالیستی می نامیم. چنین سیستمی مستلزم حمایت اکثریت مردم است. برای حزب سرخ، سوسیالیسم بدون دمکراسی سوسیالیسم نیست.

هدف سوسیالیسم از میان بردن استثمار است، بدین معنی که هدف اصلی آنست که کار افراد منجر به افزایش سرمایه صاحبان آن نشود. از این طریق می توان یک جامعه آزادتر و بهتر برای اکثریت مردم آفرید. برای رسیدن به چنین هدفی باید خطوط اصلی تولید توسط برنامه هدایت شود که دارای چشم انداز بلندتری هستند. در یک جامعه سوسیالیستی، مالکیت خصوصی بر مهمترین وسائل تولید از میان برداشته شد. در چنین سیستمی هم مالکیت خصوصی وسائل تولید و هم بازار می توانند در محدودی های با اولویت کوچکتری وجود داشته باشند. در قرنهای اخیر نهادهای دمکراتیک، حق رای عمومی و دولت رفاه محدود ایجاد شد. با وجود این، سرمایه داران تلاش کردند تا اقتصاد بطور عمدی خارج از محدودی دمکراسی باشد.

در یک جامعه سوسیالیستی کنترل دمکراتیک بر روی همه زمین های مهم جامعه، از جمله اقتصاد وجود دارد. قدرت تنها منحصر به تعداد خیلی کمی نمی شود، و سود هدف اصلی نخواهد بود. طبق کارگر، بزرگترین طبقه اجتماعی، که قبلاً هیچ قدرتی بر تولید نداشت، در یک موقعیت سیاسی جدید و قوی تری قرار خواهد گرفت. طبق کارگر همراه با متحدین خود اکثریت عظیم را بوجود خواهند آورد و بر روی همه مهمترین حوزه های جامعه قدرت خواهند داشت.

ارزش انسان

در نظم سرمایه‌داری انسانها دارای ارزش نابرابرند. در جامعه سوسیالیستی طبقه کارگر قدرت را در دست خواهد گرفت و بدین ترتیب نابرابری میان طبقات اجتماعی بتدریج کمتر خواهد شد. جدائی میان زن و مرد حامل آن است که نصف جمعیت، یعنی زنان، ارزش کمتری نسبت به مردان دارند.

کار سیستماتیک برای از میان برداشتن همه گونه ستمی که بر زنان روا داشته می شود احتیاج به تامین آزادی برای همگان دارد. همه بخشهای جامعه باید هدفمند برای این کار کنند که زنان به همان اندازه مردان دارای قدرت و ارزش باشند. همزمان ما احتیاج به سازمانهای مستقل و مختص به زنان داریم تا بطور مداوم در مسیر بهبودی وضعیت زنان فشار وارد آورند.

سرمایه‌داری همچنین بر مبنای رنگ پوست، سرزمین مادری و باورها کارگران را روبروی هم قرار می دهد. در برابر این، ما به جامعه‌ای معتقدیم که انسان در آن انسان است، جایی که انسانها برابر نیستند، اما هم ارزشند.

یک گروه نمی توانند آزاد باشند اگر گروه دیگری از انسانها را مورد ستم قرار بدهند. کاملاً ضروریست که بیشتر انسانها در این مورد آگاه بشوند که عین ستم مبارزه کنند، از جمله افرادی که خود در آن شرکت می کنند. ستم دیدگان خود باید خود را سازمان دهند و رهبری مبارزه در راهائی را بعهده بگیرند.

نروژ باید به ستم علیه مردم سامی پایان دهد و به استثمار امپریالیستی جهان پایان دهد.

یک سیستم اقتصاد سوسیالیستی بی گمان مدام نیاز به کار معمولی، دستی یا سخت دارد. چنین کارهایی باید عادلانه میان مردم تقسیم شود. این کار بسیار عادلانه تر از توزیع کارهای سنگین از طریق رقابت در بازار کار است، جایی که افراد ضعیف تر حقوق بد و برخی از سنگین ترین وظایف کار را دریافت می کنند.

مدلهای سوسیالیستی

سوسیالیسم بسیار فراتر از یک دولت تازه و کمی بیشتر مقررات دولتی است. یک تعریف پایانی و یا ثابت از سوسیالیسم وجود ندارد، بلکه یک تنوع از ایده‌ها و مدل‌های سوسیالیستی که بطور مداوم در تعامل و تعارض با همدیگراند. بسیاری از آنها می توانند به گسترش نروژ سوسیالیستی آیند نقش کمک کنند، و باید بر توسعه دمکراسی بنا

شوند. حق رای عمومی و انتخاب نهادهای سیاسی یک امر بدیهی است. شکوفایی‌های چنین جامعه‌ای از هم اکنون وجود دارند. حق دسترسی عمومی با حق آزادی تردد و تجربیات مختلف در طبیعت نمونه‌ای از این موارد هستند.

دولت رفاه، که نتیجه مبارزه جنبش کارگری در بیش از صد سال است، اساساً تعدادی از خدمات مانند مدارس، مراقبت‌های بهداشتی و جاده‌ها را به صورت رایگان در اختیار مردم قرار داده است. حزب سرخ می‌خواهد هرچه بیشتر کالا و خدمات از بازار خارج شده و به خدمات رفاهی رایگان تبدیل شود. نمونه‌های آن حمل و نقل عمومی، خدمات دندانپزشکی، کمک‌های حقوقی و تجربیات هنری و فرهنگی است. در وهله اول، این بودجه توسط جامعه از طریق یک سیستم مالیاتی عادلانه تأمین می‌شود که در آن هر کس در حد توان خود مشارکت می‌کند.

ویژگی سوسیالیسم این است که کارگران در کار قدرت دارند و می‌توانند خودشان نحوه سازماندهی کار را تعیین کنند.

بنگاه‌های حیاتی مانند بهداشت، آموزش، بانکداری و دارایی، زیرساخت‌ها، حمل و نقل و منابع طبیعی باید در مالکیت عمومی باشند و مشمول یک سیستم حکومتی دموکراتیک شفاف باشند. مشاغلی که آنقدر بزرگ هستند که در اقتصاد کل کشور نقش اساسی دارند باید متعلق به جامعه و تحت حاکمیت و کنترل دموکراتیک باشند. به عنوان مثال می‌توان به بانکها و موسسات مالی بزرگ و شرکتهای صنعتی بزرگ مرتبط با استفاده از انرژی و منابع طبیعی نروژ اشاره کرد. خطوط کلی اقتصاد باید از طریق فرایندهای برنامه‌ریزی دموکراتیک تعیین شود.

مقررات زیست محیطی تصویب شده مرکزی نیز برای اطمینان از ارزشهای طبیعی مشترک و ویژگیهای زیست محیطی که برای کل کشور یا منطقه بزرگتر اهمیت دارد و جلوگیری از توزیع ناعادلانه جغرافیایی مزایا و معایب مورد نیاز است. حزب سرخ همچنین از مقررات زیست محیطی بین‌المللی حمایت می‌کند تا ملاحظات زیست محیطی جهانی و بین‌المللی مانند محدودیت انتشار گازهای گلخانه‌ای را تضمین کند و به توزیع بین‌المللی عادلانه تری کمک کند.

در موارد دیگر، منابع را می‌توان به بهترین شکل در محلی مدیریت کرد. به عنوان مثال حزب سرخ با پایان دادن به خرید و فروش سهمیه، انتقال سهمیه به ناوگان ماهیگیری ساحلی و تنظیم صنعت آبی پروری به نفع تولیدکنندگان محلی، مالکیت صنعت ماهیگیری را به جمعیت

ساحلی باز می گرداند. مجوزها و سهمیه‌ها بر اساس منطق توزیع می شود. حزب سرخ همچنین می خواهد در توسعه انواع اشکال سازمانی سوسیالیستی، از طریق شرکت های تحت رهبری کارگران، افزایش قدرت و نفوذ کارگران در سایر انواع شرکت ها، بودجه بندی مشارکتی و سایر عناصر اقتصاد مشارکت کننده مشارکت داشته باشد. این امر به همراه اشکال دیگر، مانند مدل های مذاکره، تعاونی ها و عناصر برنامه ریزی می تواند مبنایی برای یک اقتصاد سازگار باشد که نیازهای مردم را در اولویت قرار می دهد و در محدوده ظرفیت حمل طبیعت عمل می کند.

حکومت سوسیالیستی

در یک جامعه سوسیالیستی، نهادهای منتخب نماینده باید قدرت بسیار بیشتری از آنچه در سرمایه داری به دست می آورند، بدست آورند. چنین مجامعی باید کنترل کلی بر اقتصاد و دستگاه دولتی داشته باشند. در عین حال، مردم باید بیشتر و بیشتر قدرت مستقیم را در محل کار و در جوامع محلی به دست گیرند و از جمله با استفاده از فناوری جدید این فرصت را داشته باشند که در تصمیم گیری های بزرگ شرکت کنند. اگر قرار است مردم قدرت واقعی را بدست آورند، در نظر حزب سرخ، سرمایه گذاری بیشتری باید در واحدهای اجتماعی کوچکتر و جوامع محلی انجام شود.

حزب سرخ معتقد است که آزادی بیان، آزادی تشکل ها، انتخابات آزاد، رسانه های آزاد، حق اعتصاب، آزادی دین و دادگاه های مستقل که حاکمیت قانون را برای افراد تضمین می کند، برای یک جامعه سوسیالیستی اساسی است. حق انتقاد و مخالفت با مقامات باید برای همه، از جمله مخالفان سوسیالیسم اعمال شود. همه باید در برابر سوء استفاده دولت محافظت شوند و آینده دموکراتیک و سوسیالیستی بستگی به بحث علنی مناقش ها و سازماندهی دیدگاه های سیاسی مختلف دارد. سوسیالیسم مستلزم حمایت اکثریت مردم است.

سوسیالیسم یک جامعه ایده آل نیست. هنوز مشکلاتی در جامعه سوسیالیستی وجود خواهد داشت، اما برخلاف امروز، جایی که منافع سرمایه چارچوب توسعه جامعه را تعیین می کند، فرصتها برای هدایت جامعه و اقتصاد به سمتی که به نفع محیط زیست و جامعه باشد، چه در سطح ملی و چه در سطح بین المللی، بزرگتر خواهد بود.

اگر قدرت واقعی در کنترل تعداد کمی باقی باشد، طولی نمی کشد که آنها از این قدرت بسود منافع خود استفاده خواهند کرد. سیستم های

خوبی برای توزیع قدرت و کنترل قدرت باید ایجاد شوند، به عنوان مثال با چرخش در پست و حق فراخوان نمایندگان.

افرادی که روابط قدرت را تغییر می دهند کسان فعالی هستند که خود را سازماندهی می کنند. یک کشور سوسیالیستی به یک جنبش فعال صنفی، جنبش محیط زیستی، سازمان های زنان، گروه های محلی و سازمان های ضد نژادپرستانه نیاز دارد. یک دموکراسی واقعی بدین معناست که همه امکان برای گفتن و شنیده شدن داشته باشند.

باید از دموکراسی نمایندگی ملی در برابر فشارهای بیرونی قدرت، چه در سطح ملی و چه در سطح جهانی دفاع کرد. پارلمان باید کنترل اجرایی (دولت) را تضمین کند. در عین حال، نیاز به باز بودن و مشارکت فعال دموکراتیک - در سطح ملی - به عنوان ابتکار شهروندان و همه بررسی های بیشتر وجود دارد.

همبستگی بین المللی بخش مرکزی سوسیالیسم است، و نیرو سوسیالیست باید با جنبش های مردمی و دوستدار آینده در سایر کشورها ارتباط برقرار کرده و از آنها حمایت کند. در سیاست خارجی، سوسیالیسم مبتنی بر احترام، متقابل و برابری است. این مهم است که ما با احزاب، انجمن ها و سازمان هایی که برای یک جامعه سوسیالیستی در کشورهای دیگر کار می کنند همکاری کنیم. یک دولت سوسیالیستی باید از سایر مردم و ملت هایی که برای رهائی از امپریالیسم مبارزه می کنند و سعی می کنند جوامع سوسیالیستی را بر اساس شرایط و نیازهای خود بسازند، حمایت کند. اما چنین نگرشی از همبستگی باید انتقادی باشد.

جلوگیری از جنگ جدید و مخرب بین قدرتهای بزرگ برای توسعه بیشتر تمدن بشری ضروری است. حفظ صلح پیش نیاز ساختن سوسیالیسم است.

سوسیالیسم قرن ۲۱

نیروهای انقلابی که امروز در تلاش برای توسعه استراتژی سوسیالیسم قرن هستند از اشتباهاتی که در گذشته مرتکب شده اند، درس می گیرند. حزب سرخ خود را بخشی از این جنبش می داند، اما معتقد است که سوسیالیسم نیروی نمی تواند کپی دیگران باشد. این باید بر اساس سنتهای تاریخ مبارزات طبقاتی و مبارزات سیاسی ما باشد که در میان چیزهای دیگر منجر به ایده همکاری، تعاونی ها و خواسته های یک دولت رفاهی توسعه یافته شد. باید حقوق دموکراتیک را که طبق کارگر بیش از صد سال است با آن مبارزه کرده است توسعه دهد، مانند

آزادی تشکل ها، حق رای، آزادی بیان و حاکمیت قانون. در سطح بین المللی، یک جنبش بوم - سوسیالیستی نیز در حال توسعه است و به لغو سرمایه داری به عنوان یک پیش شرط اساسی برای حفظ اساس زندگی و اجتناب از فاجعه آب و هوا اشاره می کند. قرمز همچنین خود را بخشی از این جنبش می داند و با احزاب و سازمان های ضد سرمایه داری سایر کشورها در این شبکه همکاری خواهد کرد.

منبع: برنامه حزب سرخ نروژ